

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zm.) **stwierdzam nieważność § 1 ust. 1 oraz § 2 ust. 1 uchwały nr 297/V/2009** Rady Gminy Kłodzko z dnia 26 czerwca 2009 roku w sprawie opłat za świadczenia przedszkoli prowadzonych przez Gminę Kłodzko z powodu istotnego naruszenia art. 67a ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zm.).

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 26 czerwca 2009 r. Rada Gminy Kłodzko podjęła uchwałę nr 297/V/2009 w sprawie opłat za świadczenia przedszkoli prowadzonych przez Gminę Kłodzko. Uchwała ta wpłynęła do organu nadzoru w dniu 2 lipca 2009 r.

W podstawie prawnej Rada powołała się na art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty.

Mocą § 1 ust. 1 oraz § 2 ust. 1 przedmiotowej uchwały Rada Gminy Kłodzko ustaliła miesięczną opłatę za świadczenia wykraczające poza podstawę programową w przedszkolach prowadzonych przez Gminę Kłodzko w zakresie kosztów surowców zużytych do przygotowania posiłków.

Zgodnie z art. 5 ust. 5 ustawy zakładanie i prowadzenie publicznych przedszkoli, w tym z oddziałami integracyjnymi, przedszkoli specjalnych oraz innych form wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 14a ust. 1a, szkół podstawowych oraz gimnazjów, w tym z oddziałami integracyjnymi, z wyjątkiem szkół podstawowych specjalnych i gimnazjów specjalnych, szkół artystycznych oraz szkół przy zakładach karnych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich, należy do zadań własnych gmin.

Z kolei przepis art. 5a ust. 3 ustawy stanowi, że: „Środki niezbędne na realizację zadań oświatowych, o których mowa w ust. 2, w tym na wynagrodzenia nauczycieli oraz utrzymanie szkół i placówek, zagwarantowane są w dochodach jednostek samorządu terytorialnego.”

Stosownie zaś do art. 14 ust. 5 ustawy opłaty za świadczenia prowadzonych przez gminę przedszkoli publicznych ustala rada gminy, a w przypadku innych przedszkoli publicznych – organy prowadzące te przedszkola, z uwzględnieniem art. 6 pkt 1. Z kolei w myśl art. 6 ustawy „Przedszkolem publicznym jest przedszkole, które:

- 1) prowadzi bezpłatne nauczanie i wychowanie w zakresie co najmniej podstawy programowej wychowania przedszkolnego;
- 2) przeprowadza rekrutację dzieci w oparciu o zasadę powszechnej dostępności;
- 3) zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach.”

Rada Gminy Kłodzko, ustalając opłaty za wyżywienie, przekroczyła swoje ustawowe kompetencje, albowiem organem upoważnionym do ustalenia opłat za posiłki w przedszkolu jest obecnie dyrektor placówki zgodnie z art. 67a ust. 3 ustawy o systemie oświaty stanowiącym, iż: „*Warunki korzystania ze stołówki szkolnej, w tym wysokość opłat za posiłki, ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę*”.

Normy zawarte w art. 67a ustawy mają odpowiednie zastosowanie do przedszkoli (art. 3 pkt 1 ustawy o systemie oświaty stanowiący, iż: „Ilekczoć w dalszych przepisach jest mowa bez bliższego określenia o szkole – należy przez to rozumieć także przedszkole”). Nie chodzi w tym miejscu o to, że w przedszkolu musi funkcjonować stołówka, lecz o to, że w zakresie opłat za wyżywienie należy stosować odpowiednio art. 67a ust. 3 ustawy o systemie oświaty. Wprowadzony § 1 ust. 1 oraz § 2 ust. 1 uchwały stanowi więc wyraźne naruszenie wskazanego przepisu. Ustawodawca nie dał upoważnienia Radzie do modyfikacji art. 67a ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

Zgodnie z art. 87 Konstytucji RP źródłami powszechnie obowiązującego prawa w Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia. Źródłami powszechnie obowiązującego prawa są także akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Natomiast zgodnie z art. 94 Konstytucji organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego określa ustawa. Przepisy rozdziału III Konstytucji wyraźnie wskazują hierarchię aktów prawnych. W świetle tych przepisów ustawa i rozporządzenie

są aktami prawnym hierarchicznie wyższymi od aktów prawnych organów samorządu terytorialnego. Oznacza to, że akty prawa miejscowego nie mogą być z nimi sprzeczne. Uchwały organów samorządu terytorialnego mogą być podejmowane wyłącznie na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to również, że w powyższych uchwałach nie mogą znaleźć się materie regulowane już w aktach prawnych hierarchicznie wyższych. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 25 sierpnia 1994 (SA/Gd 1260/94, OSS 1996/2/47) potwierdził, iż nawet powtórzenie za ustawą określonej regulacji stanowi istotne naruszenie prawa.

W związku z powyższym, ze względu na istotne naruszenia prawa, należy stwierdzić nieważność § 1 ust. 1 oraz § 2 ust. 1 przedmiotowej uchwały.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu złożona za pośrednictwem organu nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego w terminie 30 dni od jego doręczenia.

Zgodnie z art. 92 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

RAFAŁ JURKOWLANIEC